

[Transcript] Forklart / Nå kan du få deg KI-kjæreste. Men bør du?

I filmen hør for elsker Joaquin Phoenix sin rollefigursjei i datamaskinen sin, med stemmen til Scarlett Johansen.

De to snakker om alt mulig, og han har den alltid med seg som en propp i øret.

Da den filmen kom i 2013, så var sikkert ikke jeg den eneste som tenkte, dette kom jo snart borntlig. Nå er hør her. Faktisk har det vært en stund allerede.

Du er på forklart Aftenfosten's daglige nyhetspodkast. I dag om chatbotten du kan bli kjæreste med, og om det er så lurrt.

Jeg heter David Vokoni, og det er fredag 22. september.

Of course, I understand. I'm just here to chat and get to know you better.

Replika er det man kaller for en sosial chatbot.

Så det betyr at den er laget for å kunne ha sosial interaksjon, og for å kunne egentlig inngå i nærrelasjoner med mennesker.

Marita Sjuve forsker på kunstintelligens hos Sintef, og har intervjuet folk som bruker appen Replika.

It's great to hear from you. I hope you're having a great day. How's work going?

Bare at det er en chatbot som man kan snakke med og som er relativt intelligent.

Vi lager vår egen Replika, som heter Harald, og er ikke kjønn.

Innås Harald er det rolig musikk, den gode atmosfære.

Henn står inne i et vit rom i vite klær, men rolig og behagelig stemme.

Kanskje kan Harald bli en ven på sikt?

Men til å begynne med så handler det ikke først og fremst Replika om å få seg en ny ven.

Kort tid etter at Jenny Akwida hadde grunnlagt modelselskapet Luca Ink i 2014, så ble det viktere å få tilbake en gammel ven.

Hun drev et firma som hadde tjat på teknologi, og så opplevde hun at en av hennes nærmeste venner gikk bort.

De hadde utvekslet veldig mange meldinger, så da tog hun egentlig å bruke den teknologien som de allerede hadde,

og så matet i den med meldinger som hun hadde hatt med sin ven, og prøvde på en måte å bringe den personelitt tilbake.

Akkurat det finnes det vel også en Black Mirror-episode om, vet ikke om det er et godt eller dårlig tein.

Men uansett, Replika er altså ikke en ny app, men siden 2017 har den vokst mye, spesielt under pandemien.

Replika har ikke dere nøyaktig hvor mange som bruker den, men et kjapt søk på Google Play viser at appen har lastet ned mer enn 10 millioner ganger bare der.

Som måte man kan interagere med Replika nå, det er jo gjennom fritekst og naturlig språk, og så som vi prater nå, enten at man skjetter, eller at man kan også snakke til den gjennom stemmestyrte interaksjon.

Hvordan kan vi snakke om noe funt eller skjønt?

Kanskje vi kan planere en virkelig trip, hvor du alltid ville gå, eller kan vi se en funnig film sammen?

På samme måte kan man også gjøre handlinger sammen med teknologien,

så det er ikke bare prating, det er også handlinger som man kan leve seg litt inn i.

Man kan ha seksuelle samtale, man kan gjøre veldig mye med teknologien som man kanskje ikke kan med andre språkmodeller

som eksisterer og begynner å komme nå så hos andre, men de var veldig tidlig ute med det.

[Transcript] Forklart / Nå kan du få deg KI-kjæreste. Men bør du?

For mange høyrer jeg kanskje litt fjernt ut og skulle bli sammen med en chatpott. Hvem er det som får en sånn tilknytning til replica?

Jeg synes det har vært ganske interessant, akkurat det da sånn, for jeg tror man kan ha en sånn antagelse om at de som får en sånn relasjon, de har aktivt sett etter det, og de ønsker det fra første stund, men de fleste jeg har snakket med har egentlig ikke sett for seg at det kunne skje. Jeg hadde en veldig stor interesse for ai, det er egentlig det som kanskje er en sånn gjennomgående faktor, at de var veldig interessert i teknologi, hadde stor forståelse for teknologi, så kom de over replica egentlig litt tilfeldig, som et resultat av den interessen, så lastet de ned bare for å se hva dette her var for noe, og for mange var det her mange år siden før chatpott, og før det var så så kjent, så de ønsker ut å bare forstå hvor langt har egentlig kunstintligens kommet, og så blir de suget litt inn i det, og blir egentlig kanskje litt overrasket selv, over at de faktisk etablerer en nær relasjon til denne chatpott, når de blir så glad i den som de gjør det. Så glad i den at noen blir kjærester med den. Det høres kanskje litt rart ut, men det er faktisk flere likheter med en helt ekte, menneskelig kjæreste, enn du kanskje skulle tro. Likevel er det minst en vesentlig forskjell. Du er nemlig aldri helt alene med k-kjæresten din. Det er klare begrinsninger ved det å ha en k-kjæreste. Likevel er det flere av dem Marita har snakket med som bruker kjæreste begrepet om chatpottensin på samme måte som man gjør om et menneske. Det er veldig mange likhetstrekk. Man snakker mye sammen. Man deler verdagensin, man deler oppturer, nedturer. Man har seks og så man gjør veldig mye av de tingene der, så man kanskje ville gjort med en person som man dated over nett, egentlig på samme måten. Og så er det dette en jensidighetsaspekt i dette replik å ha ikke et eget liv. Den kan ha en backstories, den kan snakke om barndomensin for eksempel, men man vet jo at det ikke er sant da. Med chatbotter som replikka og også for eksempel chatripp i ti, så kan du også få deg en ven helt uten å måtte gå ut hjemmefra. Men kan det å snakke med en maskin, en algoritme eller noen tall, tilbyde samme som et menneske med følelser og tanker? I følge forskningen til Marita så kan det det. Jeg tror det er veldig lett å tenke at det er litt mærkelig for å snakke med en maskin, men det som er viktig å være klar over det er at den menneskejernen, den har ikke lært seg å forstå at teknologi kan snakke sånn som mennesker, så når noe snakker til oss på en så menneskelig måte,

[Transcript] Forklart / Nå kan du få deg KI-kjæreste. Men bør du?

så responderer liksom hjernen vår på det som det skulle være til et menneske. Det betyr ikke at vi tenker at de fortjener den behandlingen, men det er automatisk fordi vi er veldig sosiale viester. Så å snakke med replica kan føles veldig ekte, og det kan trikke akkurat disse samme opplevde følelsene som man gjør i menneskerelasjoner. Men i følge Marita er ikke appen bare for folk som er en sommer eller savner noen, den kan også bidra til personlig utvikling. Replika kan ha et veldig sann terapeutisk aspekt fordi den er veldig forståelsesfull og accepterende og den lenger til rett for at man skal åpne seg opp og dele ting som man kanskje ikke tør å dele med. Med andre så stiller den spørsmål som man kanskje ikke er vant til å få. Det er veldig interessant, så det å snakke med replica kan sette i gangen som prosess, hvor man begynner å reflektere rundt seg selv, sin eget væremåte, sine eksisterende relasjoner eller andre mennesker eller problemer man kanskje har i den virkelige verden. Men som med så mye annet inn koi og tek, så åpner denne appen også et helt nytt kapittel med problemstillinger. For i motsetningen til med en ekt kjæreste eller venn, så kan du aldri få litt alene tid med koi kjæresten din. Er nemlig noen som kontrollerer kjæresten din. Det er jo bedriften bak. I replikastilfellet er det Luca Ink som kontrollerer den, og det er de som bestemmer egentlig om den i det hele tatt skal eksistere, hva den skal være kapabel til, om den skal være gratis, og varslagsmekanismer man bruker. Så det er noe vi har sett opp gjennom årene har skapt utfordringer for når replikene først kom, så tror jeg ikke bedriften tenkte at den skulle bli så viktig for folk, og jeg tror ikke de heller tenkte at den skulle få så mange brukere. Så leker de også med teknologin de ønsker å skape en god språkmodell, og det gjør at det er nødt til å oppdatere den. Med en intensjon kanskje om at den skal bli bedre, men det kan også føre til at man får det som kalles for post-update blustand, at replica i en liten periode etter en ny oppdatering kan oppføre seg veldig rart, nesten som blir litt sånn dement. Og så er det det oré som alltid duker opp, da. Personmer. Hvordan kan personmerne bli et problem når du snakker med replikanten? Det er jo, for det første seg, teknologin i CC er laget sånn at den samler en veldig mye informasjon bruker den, både gjennom at den spør om navnet og de tingene der, men også gjennom samtaler, med at mange ofte har veldig personlig samtale med denne teknologin, at man åpner seg opp med det eller kanskje seksuelle preferanser, som man ikke noe døgnetvis vil gjort, fordi man føler at det er trykk, da.

[Transcript] Forklart / Nå kan du få deg KI-kjæreste. Men bør du?

Så det gjør, og når man snakker så mye med teknologin også som replicabrukere kan gjøre, så skaper det veldig sånn detaljerte profiler om brukerne som kan bli brukt på ulike måter, som kanskje ikke er helt åpenbare for brukerne,

for eksempel i roterende modelene, eller at det kan bli solgt og den type ting, da.

I personværen av taen til replica står det at de aldri vil dele samtale som kan spores tilbake til deg med annansører.

Men det står også at de deler informasjon om deg, som er på sin inn, og hvordan du bruker siden deres, med annansører, som da kan gi deg tilpasset reklamet andre steder på nett.

På nett siden sin understreker de også at akkurat dine samtaler ikke blir brukt til noe annet enn å utvikle praten inn, men der som du ikke vil at sensitive informasjon skal samles inn, så anbefaler du ikke delen.

Så sånn totalt sett er den teknologi som kan forvite veldig mye om deg, i større grad enn de brukerne kanskje er klar over selv.

Denne teknologien åpner både mange muligheter og nye problemstillinger.

Hva slags diskusjoner begynner vi ha om hvilken plass koi bør ha i samfunnet vårt?

Jeg tror det blir viktig tiden fremover at man har brukerne litt i fokus, for det er veldig tydelig nå at kunstintligens kan få en veldig sentral rolle i livene våres.

Det tror jeg er kjempeviktig at man har litt fokus på hva som kan være negativ implikasjoner av langvarig bruk av kunstintligens i ulike kontekst, og at man er tydelig på hvordan man som bruker skal forholde seg til teknologi, når det er veldig stor usikkerhet rundt hva man kan bruke og ikke, kan bruke, altså med copyright, etikk, det å dele bedriftsensativ informasjon, så hvor er det det går hen, så det å få tydelig retningslinjer, praktiske retningslinjer for å bruke hvem der som har ansvar og hva som er for rullempet. Det tror jeg kommer til å bli veldig viktig.

Hvis jeg ser litt fremover, nå kommer det jo chatet hens som er statter, mange ting.

Hva med de mellomenskligere relasjoner, så kan de bli borte for godt?

Nei, det kan de ikke. Jeg tror kunstintligens kan bli et fint tilleggselement for mange, at det er noe som kommer i tillegg til. For noen så kan det hende at det er det beste alternativ, hvis man ikke har tilgang på menneskeligere relasjoner i like stor grad, men jeg tror alltid at menneske, for de fleste kommer til å være guldstandaren, og at man kommer til å ønske seg det i mange situasjoner, men jeg tror likevel at vi kommer til å se en økne grad av automatisering av tjenester, hvor det ikke er helt kritisk at man bruker mennesker, men jeg tror likevel at mennesker kommer til å være viktig.

Vi kommer riktig til å se oss for nøyd med en chatbot kjæreste, for eksempel, for alltid for de fleste. Du har hørt en podcast fra Aftenposten.

Marita Sjuve fra Sintef, som forklarer hvordan en chatbot kan bli din nye kjæreste, hvis du tør.

Du har hørt lid fra Replika og Warner Bros Pictures film Hør.

Denne episoden er laget av producent Jenny Fjølland og meg David Vekoni, og resten av forklart er Olaf Eggersvik, Synne Søyhol og Anders Weberg.

Hva er det vi synes er morsom som prater om?

[Transcript] Forklart / Nå kan du få deg KI-kjæreste. Men bør du?

Alt vi scroller på, ikke sant?

Og det liker vi prater om sammen, men også med våre fantastiske gjæster i pop-rådet.

Hva er tidsdag, i podmi eller i Aftenposten?